

Filitalia, de vereniging voor verzamelaars van postzegels van Italië en gebieden, Vaticaan en San Marino, is opgericht op 25 oktober 1997. K. v. K. Rijnland nr. 28077878. Het verenigingsjaar loopt van 1 januari t/m 31 december, opzeggingen vóór 1 oktober. Contributie: € 15 per jaar, overmaken op rekening IBAN NL17 RABO 0346 8193 69 t.n.v. Filitalia. Contributie buitenland: € 20 per jaar. Dit blad verschijnt vier keer per jaar. Losse nummers € 3,50. **ISSN 2211-5048**

Jaargang 23, dubbelnummer 3, herfst/winter 2020

DANK VOOR UW GELUKSWENSEN

N. 12 di recapito - Rimesso al litorale ad ore...

INDICAZIONI DI URGENZA

Luigi Boggi
SESTO CALENDE

UFFICIO TELEGRAFICO
SESTO CALENDE
7.2.31
VARESE

Il telegrafo non risponde altro e rimanda circa la sua
La sua risposta in modo che non si possa a volte
Il destinatario è invitato a fornire la risposta personalizzata
10 giorni a richiesta in caso di ritardo nella consegna.

La rete al domicilio del destinatario corrisponde al tempo
della rete postale, e per telegrafi e teleselegrafici e per tutti i paesi
avanti al deposito dei loro telegrammi e teleselegrafici.

Nel telegrafo, i telegrammi si ricevono nel tempo
dalla rete postale, e per teleselegrafici e per tutti i paesi
avanti al deposito dei loro telegrammi e teleselegrafici.

Allegato di 1 - 2 - 31 1931

Per telegrafo N. 981

QUALIFICA	DESTINAZIONE	PROVENIENZA	NUM. PAGELLE	DATA DELLA PRESENTAZIONE	VIA DI INDICAZIONE EVENTUALI DIFFERENZE
	SESTO CALENDE	Caracas Rio Janeiro	151 14	Giorno e anno 7-2 1931	Dir e altri 19.2.31

*Grati degli auguri e del saluto
che contraccambio di cuore
Vagna*

Chi è correntista della posta paga e si fa pagare mercè bancogiri, che costano per qualunque somma, solo 10 centesimi

Carta E. PIGNA Milano

Dit is een bijzonder telegram dat ik al sinds 1994 in mijn bezit heb. Het is door Balbo's co-piloot piloot, Stefano Gagna, uit Rio de Janeiro naar Rome verzonden om de afzender te bedanken voor eerder ontvangen gelukswensen. Gagna maakte deel uit van het eskader vliegtuigen, dat eind 1930 onder leiding van Italo Balbo via Afrika naar Brazilië was gevlogen. Meer over dit bijzondere eskader en de filatelistische aspecten van deze succesvolle vlucht in dit nummer.

IN DIT NUMMER:

FOUTEN OP POSTZEGELS

DE 5 DUURSTE ZEGELS VAN ITALIE

DE DUURSTE VAN VATICAN

ONZE BIJEENKOMST IN CASTRICUM

EEN PAPIER PERFIN

DE BALBO-VLUCHT VAN 1930

CHE COSA DICE?

WAT ZWEEFT DAAR BOVEN DE MARKT?

UITSLAG VAN DE ZOMERPRIJSVRAAG. DIT ZIJN DE 5 DUURSTE ZEGELS VAN ITALIË.

Vincent Prange

Ik dacht met iedereen thuis opgesloten door het Coronavirus dat er wel een heleboel inzendingen aan de zomerprijsvraag zou zijn. Dat viel wel erg tegen.

Slechts 4 leden waagden zich er aan om een top vijf van de duurste postzegels van Italië en gebieden samen te stellen. Om het iedereen gemakkelijk te maken had ik alvast één zegel aangegeven dat volgens mij een goede kans maakte om het duurste zegel van ons verzamelgebied te zijn: Pechino nr. 7, dat postfris 750.000 Euro in de Sassone 2020 staat, maar slechts één deelnemer vermeldde dit zegel. Geloof men mij soms niet?

Omdat ik het zelf ook niet zeker van mijn lijstje was heb ik rustig de inzendingen afgewacht. Tot mijn verbazing ontbrak bij alle inzendingen het allerduurste zegel van ons verzamelgebied: een zegel uit 1859 van Parma waarvan er slechts één perfect gestempeld exemplaar bestaat: de hoogste waarde nr. 18, de 80 centesimi geel olijf. Sassone geeft als prijs voor dit zegel € 1.600.000 aan. Zonder twiifel onze absolute topper!

Dit is trouwens het enige zegel in Sassone waarvoor ook een waarde voor een kapot en gerepareerd gestempeld exemplaar wordt aangegeven. Een kapot zegel staat nog altijd € 525.000. Geloof u het niet? Kijk dan maar snel in de Sassone deel 1 pagina 55 bij de kleine lettertjes onderaan de bladzijde.

Ongestempeld staat ditzelfde zegel € 18.000, nog altijd een aardig sommetje. Maar ik had nergens gezegd dat men alleen naar ongestempelde zegels moest kijken. Toch?

De vijf allerduurste zegels staan allemaal (uiteraard) in Sassone deel 1.

En dit zijn ze:

1. 1859 Parma Governo Provvisorio nr. 18: 80 centesimi bistro olive. Waarde van een gestempeld zegel: € 1.600.000. Afgebeeld is de ongestempelde versie.
2. 1917 Pechino nr. 7, de waarde-opdruk 40/1 lira. Postfris staat dit papiertje € 750.000. Afgebeeld: gestempeld.
3. 1860 Napoli nr. 15, de ½ tornese blauw. Dit zegel staat bekend als de Trinacria. Het noteert ongebruikt met gom € 600.000.
4. 1918 Trentino-Alto Adige. Jan van Riel had als enige deelnemer dit dure zegel gevonden. Het gaat om nr. 19, de 10 Kronen donkerviolet met zwarte opdruk (1^e oplage). Het staat € 525.000. Een enorm bedrag voor een relatief modern zegel! Afgebeeld is een zegel van de 2^e oplage met licht-grijze opdruk.
5. 1860 Toscana nr. 23, de 3 Lire geel, ongestempeld. Ook dit zegel staat boven een half miljoen: € 525.000. Afgebeeld: een mooie facsimile-druk.

Drie deelnemers, Quirijn Mulder, Jan van Riel en Joep De Monte hadden ieder drie zegels goed en Henk Bosman twee zegels. Het zoekwerk van de deelnemers blijft niet onbeloond!

Spijt dat u niet heeft meegedaan? Volgende keer beter!

De afgebeelde zegels zijn de “winnaars”, maar dan niet in de vereiste kwaliteit.

DIT IS HET DUURSTE ZEGEL VAN DE KERKELIJKE STAAT

Vincent Prange

Bij het zoeken naar dure zegels in de catalogus kijk je natuurlijk ook naar de Kerkelijke Staat. Er is maar één zegel dat in Sassone als nummer 11A een half miljoen Euro noteert en het is een zegel dat al jaren

lang alleen bekend was uit het Museo Postale del Vaticano.

Daar had men twee complete vellen van een geel zegel van 20 bajocchi dat nooit aan de loketten was verschenen. Het staat nu in de Sassone genoteerd voor €500.000 (zonder gom) als niet-uitgegeven in 1858 en in deze catalogus te zien in een advertentie van de firma Meloni, Via Adolfo Omodeo 16, 00179 Roma, die losse exemplaren (met vouw), afkomstig van een strip van 5 stuks aanbiedt van € 105.000 voor “slechts” € 89.250.

Ik geef het complete adres er maar even bij voor het geval dat u de urgente behoefte voelt om dat gele zegeltje onmiddellijk aan te schaffen.

De achterzijde van het zegel staat zwart van de handtekeningen van allerlei bekende experts. Gelukkig allemaal in potlood. Er was geen Duitse keurmeester bij om de boel met een inkt-stempel te verzieken. Er is ook een certificaat bij van de firma Diena uit 2017, het jaar van de “ontdekking” van dit stripje. Ritrovato is het Italiaanse eufemisme! Benieuwd wanneer de rest van het vel “gevonden” wordt. Ik vermoed dat dit de komende jaren nog boven de markt blijft hangen!

ONTWERPFOUTEN OP POSTZEGELS (2)

Leo van der Meer

In een oud Italiaans postzegelblaadje vond ik een ingezonden brief dat in de serie S.434 uit 1986 verkeerde data zouden zijn vermeld.

Een aanvulling op het artikel uit nummer 5 uit 2017 (jaargang 20)

Even nakijken, en waar doe je dat? Natuurlijk op de veelgeprezen site van Wikipedia.

De Italiaanse Wikipedia geeft aan dat Andrea del Sarto op 29 september 1530 gestorven zou zijn. De zegel geeft als sterfjaar 1531 aan. Dus deze zegel kan in het rijtje van zegels

met ontwerpfouten geplaatst worden.

Of toch nog even verder kijken, de Engelse versie

van Wikipedia geeft als sterfdatum 21 januari 1531.

Wat doet de Nederlandse versie? Die geeft beide data aan en geeft ook 2 geboortejaren aan 1486/87. Op de postzegel staat 1486. Wie kunnen we nu nog geloven?

In dezelfde serie wordt de kunstenaar Felice Casorati herdacht. De goede man werd het geboortjaar van 1883 toegeschreven, de briefschrijver gaf 1886 als geboortjaar aan. De Wikipedia's die ik kon lezen waren het daar niet mee eens en bevestigde de data op de zegel.

VRAAGJE VAN LEO VAN DER MEER

De kerken, die afgebeeld op deze zegels zijn:

De koepel van de Sint Pieter in Rome
 S. Sudario di Turino,
 Volte Santo di Lucca,
 Basilica del Santo di Padua,
 Duomo di Orvieto,
 S. Francesco di Assisi,
 Sacro Speco di Subiaco,
 Santa Casa di Loreto,
 S. Gennaro di Napoli,
 Madonna del Rosario di Pompei.
 S. Francesco da Paola,
 S. Michele del Gargano,
 S. Nicola di Bari,
 S. Rosaria di Palermo.

Vraag aan de lezers: Waar op de afbeelding staan die gebouwen?

Dit lijkt mij een behoorlijk moeilijk karwei, misschien dat we met gezamenlijke inspanning tot een oplossing kunnen komen.

Ik heb een vraagje over deze twee zegels van Anno Santo 1950 Sassone nummers 620/621. Afgebeeld alleen de nr. 621.

Als prijs kunnen we onder de inzenders verloten: Een grandioze gratis strandwandeling in Noordwijk.

CARTIERA ROSSI, EEN PAPIER PERFIN

Jan van Riel

De firma Cartiera Rossi heeft vier verschillende perfinen in gebruik gehad.

F.R.-initialen van eigenaar Francesco Rossi gebruikt tussen 1905 en 1914.

C.R./M.-initialen van Cartiera Rossi Milano tussen 1905 en 1915.

C.R./MP.-Initialen van Cartiera Rossi Milano Perale tussen 1907 en 1912.

C.R.-initialen van Cartiera Rossi te Vicenza (hoofdkantoor) tussen 1926 en 1957.

De envelop heeft de laatste peroratie C.R. en is verstuurd op 12-5-1931, voorzien van 2 x 50 centesimi, de juiste frankering voor een brief van een dubbele gewichtsklasse naar Florence. Tevens staat er een rondstempeltje op van het bedrijf Cartiera Rossi 22.

De vader van Francesco Rossi, Alessandro Rossi kreeg in 1873 het recht om het water van het riviertje bij Posina te mogen gebruiken voor het maken van papier door middel van houten hamers die door een watermolen werden aangedreven. (zoals de papiermolen in het openluchtmuseum te Arnhem). Vijf jaar later startte Francesco met de firma Cartiera Rossi aan de Via Perale in de gemeente Arsiero een grote papierfabriek, die uitgroeide tot wel 1300 werknemers.

Beniamino Donzelli

Van 1891 t/m 1893 leidde Beniamino Donzelli, (1863-1952) op verzoek van Francesco Rossi, de fabriek. Hij had ervaring opgedaan bij de papierfabrieken van Ambrogio Binda (1811-1874) in Vaprio d'Adda en in Conca Fallata (dit is een navigatiebassin met sluis die een verval heeft van 4.80 meter langs de Naviglio Pavese in Milaan). De fabriek gebruikte het kanaal voor het vervoer van haar producten en vanaf 1940 werd ook hydro-elektrische energie geproduceerd, die de fabriek gebruikte voor de papierproductie.

Dankzij de grote productielocatie maakte het hele gebied van Arsiero een lange periode van welzijn mee. In de eerste wereldoorlog leed Arsiero ernstige schade als gevolg van Italiaanse bombardementen gericht op de Oostenrijkse troepen die het gebied bezet hadden. De bevolking werd gedwongen de streek te verlaten. Na afloop van de oorlog keerde de bevolking weer terug en werd begonnen met het herstel van de papierfabriek. De productieactiviteit was sterk teruggelopen, waardoor veel arbeiders zonder werk kwamen te zitten en naar o.a. Amerika emigreerden.

Ook de tweede wereldoorlog wist het bedrijf te overleven. Het bedrijf bestaat nog steeds in Arsiero, maar de naam is veranderd in "Cartotecnica Rossi" en het heeft zich gespecialiseerd in de productie van crêpepapier, tissuepapier en metallic papier in vellen en rollen. Tevens maakt men een grote diversiteit van papieren bloemen. Het hoofdkantoor voor de administratie bleef in Vicenza.

Bronnen: Il postalista, Wikipedia en Catalogo dei Perfin Italia van J. van Riel

ONZE BIJEENKOMST IN CASTRICUM

Vincent Prange

Onze bijeenkomst afgelopen zaterdag in Castricum is bijzonder goed verlopen. Ik laat een paar foto's zien, zodat u een goede indruk krijgt van de prachtige ruimten waar wij over konden beschikken. Zo had Jan van Riel een aparte eetzaal mooi ingericht en heeft hij samen met zijn vrouw voor een uitstekende lunch gezorgd. Zo genoten wij van een Marokkaanse wortelsoep, die zo lekker was dat ik graag het recept doorgeef. (Nu niet roepen dat dit blad toch geen Libelle is).

Enkele leden, die zich bijzonder kwetsbaar voelden, hadden zich terecht al afgemeld, dus hebben wij het met een klein ploegje enthousiaste mensen moeten doen. De opbrengsten van de veiling waren bijzonder goed, mede door het flinke aantal schriftelijke biedingen.

Het voorgenomen optreden van Marieke Labruijère, die een oud lied over Libië ten gehore zou brengen ging helaas niet door dus dat houden we nog tegoeed.

Al met al vonden wij het een prima samenkomst waar alle nodige veiligheidsmaatregelen in acht zijn genomen. Het bestuur heeft inmiddels dan ook besloten de november bijeenkomst ook in Castricum te laten plaats vinden.

Op de foto's ziet u Cees Ursem (in vrolijk shirt), die zo slim was aan deze bijeenkomst een paar zonnige dagen in een plaatselijk hotel vast te knopen. Zo kan je je hobby met een uitje aan zee verenigen!

Cees heeft intussen het vice-voorzitterschap aan Jan van Riel overgedragen en wij danken Cees heel hartelijk voor al die jaren waarin hij trouw deze functie vervulde.

Hier is het recept: Marokkaanse wortelsoep

(men neme:)

500 gram winterwortel in plakjes

100 gram aardappels in plakjes

1 gesnipperde ui

1 geperste teen knoflook

1 cm. geraspte gember

½ eetlepel Vadouvan kruidenmix (Johnnie Boer bij AH verkrijgbaar)

1 liter bouillon

Doe wat olijfolie in de pan en bak daarin tot het glazig wordt ui, knoflook en aardappel

Wortel, gember en vadouvan kruiden er bij.

Goed roeren en dan de bouillon er bij.

Laten pruttelen tot alles gaar is en dan de staafmixer er in.

Opdienen met een scheutje room.

Buon appetito!

DE ESKADERVLUCHT ITALIË – BRAZILIË VAN 1930

G. Coutant

Italo Balbo is geboren in Quartesana, nabij Ferrara, op 5 juni 1896.

Hij was een van de eerste aanhangers van Mussolini en een van de voornaamste organisatoren van de mars op Rome van 28 oktober 1922, die Mussolini in Italië aan de macht bracht.

Na het behalen van zijn vliegbrevet werd hij op 5 november 1926 benoemd tot staatssecretaris voor de luchtvaart. In 1928 werd hij generaal van de luchtmacht en op 12 september 1929 werd hij benoemd tot minister van luchtvaart. Een snelle carrière!

Balbo's doelen

Balbo streefde een driedubbel doel na:

- De luchtmacht, die pas sinds 1923 in Italië een afzonderlijke militaire eenheid was, moest zich kunnen meten met het niveau van de andere grote militaire mogendheden.
- Voor de Italiaanse burgerluchtvaart was een stevige reputatie van degelijkheid nodig, wat de economie en vooral de industrie ten goede zou komen.
- In het buitenland, vooral in de U.S.A., moest een golf van sympathie opgewekt worden voor het fascistisch regime van Mussolini.

Balbo begreep dat de tijd van het pionieren voorbij was en dat de luchtvaart rijp was om goed voorbereide en goed georganiseerde ondernemingen uit te voeren. In die optiek realiseerde hij eerst enkele kortere eskadervluchten, zoals de Middellandse Zeevluchten van 1928 en 1929. Daarna werd de eerste grote internationale eskadervlucht georganiseerd: Italië – Brazilië in december 1930. Het hoogtepunt zou volgen in 1933, met de beroemde "Crociera del Decennale" naar de U.S.A. Vanwege het succes van dit avontuur, dat Italië een nooit eerder gezien prestige gaf, werd hij benoemd tot maarschalk van de luchtmacht, een titel speciaal voor hem gecreëerd.

Maar Mussolini werd daarna jaloers op de enorme populariteit van Balbo en stuurde hem weg, zeggend met een promotie, maar in feite was het een gouden verbanning: kort na de befaamde vlucht werd hij in oktober 1933 benoemd tot gouverneur van de onrustige kolonie Libië, in Noord-Afrika. Balbo deed zijn best om de economie en de infrastructuur van deze kolonie te verbeteren en gaf zijn volle steun aan de Italiaanse kolonisten. Kort na het uitbreken van de oorlog werd zijn vliegtuig op 28 juni 1940 boven Tobroek per vergissing neergehaald door zijn eigen Italiaans luchtafweer. Velen twijfelden er onmiddellijk aan of dat wel een echte vergissing was...

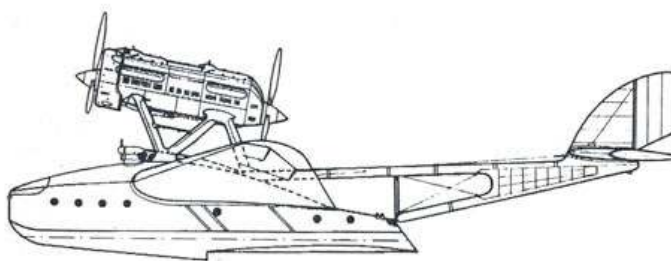
De vlucht van 1930

De eskadervlucht naar Brazilië werd grondig voorbereid met kortere eskadervluchten over de Middellandse Zee: in 1928, in het westelijk deel ervan, een vlucht met 61 watervliegtuigen en 180 man, in 1929 in het oostelijk deel ervan, een vlucht met 35 watervliegtuigen en 170 man. In Orbetello richtte Balbo een opleidingscentrum op, waar in 1930 de beste piloten en technici opgeleid werden

en waar de vliegtuigen klaargestoomd werden voor 's werelds eerste eskadervlucht over de Atlantische Oceaan.

Propagandaposter uit 1930

Vliegtuig Savoia – Marchetti S.55

Vanuit Orbetello, een kuststadje in het zuiden van Toscane, vertrok Balbo op 17 december 1930 met een eskader van veertien Savoia – Marchetti S.55 watervliegtuigen, bemand door 68 piloten, mecaniciens, technici en reservebemanning. De eerste etappe ging naar de laguna van Los Alcazares, nabij Cartagena, in het zuiden van Spanje. Hier vond een eerste incident plaats: zes vliegtuigen, waaronder dat van Balbo zelf, moesten wegens een zware storm een tussenlanding maken bij Mallorca en kwamen pas twee dagen na de eerste acht vliegtuigen in Spanje aan. Op 21 december vloog het eskader van Spanje over Gibraltar naar Marokko en landde in Kenitra, nabij

Rabat. Op 23 december vloog het eskader verder naar het zuiden en landde in Spaans Sahara, nabij Villa Cisneros. En op 25 december, dus op 1^e Kerstdag, eindigde het eerste deel van de vlucht in Bolama, een kuststad van het huidige Guinea – Bissau.

Vervolgens werd er een rustperiode ingelast tot 6 januari 1931. In die tussentijd werden alle toestellen grondig nagekeken en werd er nogmaals getraind in het opstijgen met volle lading brandstof. Italiaanse oorlogsschepen werden zoals gepland vooruitgestuurd op de route naar Brazilië, als richtpunten voor de vliegtuigen en om eventuele bijstand te verlenen.

Op 6 januari 1931 begon in slecht weer de grote oversteek. Twee vliegtuigen verongelukten in Baloma. Het toestel van capitano Luigi Boer vloog in brand. De voltallige bemanning (Boer, Barbicinti, Imbastari en Nensi) liet er het leven bij. Het toestel van cap. Enea Recagno stortte na de start in zee, waarbij mechanicus Luigi Fois jammerlijk omkwam. Ook het toestel van cap. Ugo Baistrocchi ging na een landing in volle zee verloren. Na een vlucht van 19 uur werd uiteindelijk geland in Natal, in het oosten van Brazilië. Op 11 januari vlogen de elf overblijvende toestellen langs de Braziliaanse kust naar Bahia waar enkele dagen gerust kon worden. Op 15 januari 1931 vond de triomfantelijke aankomst in Rio de Janeiro plaats.

De vlucht had in totaal 61 uur en 30 minuten geduurd over een afstand van 10.350 km. Ondanks het verlies van drie toestellen en de dood van vijf leden van de bemanning kan de vlucht beschouwd worden als een groot succes: het was een uitzonderlijke technische en menselijke prestatie en het bezorgde een zeer groot prestige aan het Italië van Mussolini.

Twee jaar later zou de beroemde “ Crociera del Decennale “ naar de U.S.A. deze vlucht van 1930 overtreffen...

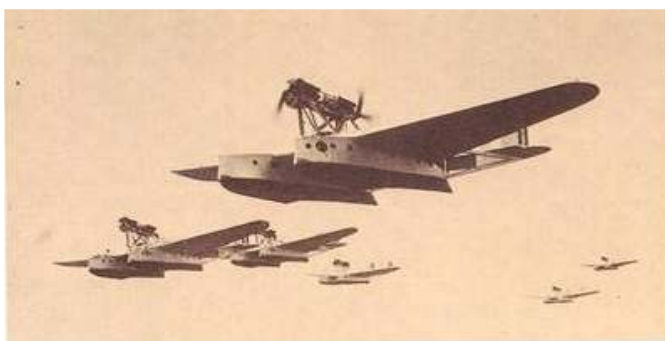

Foto van de eskadervlucht

Propagandapostkaart voor de eskadervlucht. Balbo tweede van links

Op postaal vlak werd er gehoopt op flinke inkomsten vanuit de filatelistische wereld. In het vooruitzicht van de vlucht was reeds op 9 december 1930 een zegel in een oplage van 200.000 stuks gedrukt, blauwgroen gekleurd, die vijf vliegtuigen voorstelt, in een gezamenlijke nachtvlucht in het zuidelijk halfrond: men ziet de zes sterren die samen het Zuiderkruis vormen. De waarde van de zegel was lire 7,70. Hij werd uitgegeven in vellen van 50. De 22ste zegel vertoont een constante variëteit, die thans zeer gezocht wordt, en hoge prijzen haalt in de veilingen: er is op die variëteit een zevende ster in het Zuiderkruis!

De

variëteit “ zeven sterren “

Maar deze zegel werd nooit verkocht aan de PTT-loketten: Het grootste deel van de oplage werd verbrand tot er nog ongeveer 20.000 exemplaren

over bleven. Deze werden aanvankelijk UITSLUITEND gebruikt op de talrijke (men schat 5000) officiële aerogrammen die de vlucht moesten vergezellen.

Deze aerogrammen werden ook voorzien van een normaal frankeerzegel (Vittorio Emanuele III, lire 1,25) en van een officiële afstempeling “ PRIMO VOLO TRANSATLANTICO IN FORMAZIONE DI STORMO “, samen met een dagstempel “ CROCIERA ITALIA – BRASILE “. Uiteraard gingen de stukken vervoerd in de drie verongelukte vliegtuigen van Recagno, Boer, en Baistocchi verloren.

Aerogram van de vlucht met de handtekening van de piloten

Toen deze aerogrammen in Brazilië met de eskadervlucht aankwamen, werden zij door de ploeg van Balbo gerecupereerd, na voorzien te zijn van de officiële aankomststempel van Rio de Janeiro. Aangezien de Braziliaanse staat de Savoia – Marchetti S.55 watervliegtuigen aangekocht had, keerden deze aerogrammen per boot terug naar Italië. Balbo zelf besloot om de inkomsten te verhogen om het grootste deel van deze aerogrammen te laten vernietigen en zo aldus de verkoopwaarde van de resterende stukken drastisch te verhogen. De oplage van de overgebleven brieven is onbekend.

Deze vernietiging gebeurde in de zomer van 1931 en de overblijvende aerogrammen werden op 1 augustus 1931 officieel te koop aangeboden door het Italiaanse ministerie van PTT voor een prijs vanaf 200 tot 500 Lires, naargelang de stukken al of niet voorzien waren van de handtekeningen van de piloten. Al deze handtekeningen werden op de poststukken geplaatst na de terugkeer in Italië. Vandaar dat ook de handtekeningen van Umberto Maddalena, de rechterhand van Balbo en Fausto Cecconi, die het leven verloren bij een vliegtuigongeluk op 19 maart 1931 ontbreken.

De overgebleven zegels van lire 7,70 werden uiteindelijk toch te koop aangeboden door de filatelistische dienst van de Italiaanse posteries in Rome, uitsluitend op 27 juni 1931. Na 1 augustus kon men de zegel nog kopen bij het Italiaanse ministerie van P.T.T voor de prijs eerst van lire 90 (=15 gulden), zeer vlug opgetrokken tot lire 120! De staat had wist precies hoe je geld uit de zakken van filatelisten moet halen! Om de inkomsten nog verder op te drijven, werden in 1931 verscheidene “ officiële “ herdenkingskaarten uitgegeven.

Herdenkingskaarten, uitgegeven na de vlucht

Nog een kaart, met op de adreszijde nog wat informatie over de S.55 Savoia Marchetti

GARIBALDI, DE NATIONALE HELD VAN ITALIË

Thom van Rossum

Giuseppe Garibaldi * Nice 1807 † Caprera 1882.

Garibaldi wordt vaak afgebeeld met zijn rode hemd, zijn witte poncho die hij zelfs tijdens gevechten droeg, en zijn fluwelen baret. Aan dat rode hemd is hij heel toevallig gekomen. In 1842 was Garibaldi in Zuid-Amerika in dienst van de regering van Uruguay

tijdens een jarenlange burgeroorlog. Hij kreeg het commando over een troep Italiaanse vrijwilligers tijdens het beleg van de hoofdstad Montevideo, dat negen jaar

zou duren. Een handelsfirma uit de stad ruimde toen een hele voorraad rode hemden op die bestemd was voor de arbeiders in de Argentijnse abattoirs. De firma verkocht de hele zaak aan het stadsbestuur van Montevideo dat de hemden cadeau deed aan de Italianen. Zo werd het rode hemd hun befaamde uniform.

Eenzaam en triest

Giuseppe Garibaldi was 75 jaar toen hij stierf in 1882. Die mooie leeftijd heeft een dubbele functie bij herdenkingen want 75 jaar later kon men dus zowel zijn 150ste geboortedag als zijn 75ste sterfdag vieren. En dat hebben de Italiaanse posterijen dan ook gedaan. Italië heeft zich overigens nooit van zijn zuinige kant laten zien als het om Garibaldizegels gaat want tussen 1910 en 2011 werden er in het moederland zelf 41 zegels aan hem gewijd. En als we die de revue laten passeren, ontstaat er een duidelijk beeld van deze vrijheidsstrijder en patriot.

In 1932, toen Garibaldi vijftig jaar dood was, verscheen er een serie met wel zeventien waarden die te lezen is als een soort beeldroman. Er zijn vele zegels verschenen met de beeltenis van de held maar in dit artikel ga ik in op de afbeeldingen die iets over Garibaldi's leven vertellen.

Garibaldi werd op 4 juli 1807 geboren in Nizza (Nice) dat toen nog aan Sardinië behoorde en waar het Italiaans de voertaal was. Zijn vader Domenico was kapitein op de grote vaart en zijn moeder heette Rosa Raimondi. Het geboortehuis bij de haven is afgebeeld

op de 10 ct grijs naar een ets uit die tijd. Het spreekt vanzelf dat die plek niet meer terug te vinden is.

De jeugd van Garibaldi verliep stormachtig: Europa trilde op haar grondvesten in naam van de vrijheid. Tegenover de Heilige Alliantie van de koningen stelde de Franse senator Béranger de heilige Alliantie van de volkeren: overal spande men samen. Garibaldi sloot zich aan bij de groepering 'Giovine Italia' van Mazzini. Als gewoon soldaat nam hij deel aan een revolutionaire beweging, werd bij verstek ter dood veroordeeld omdat hij 'een eerste klas bandiet' was en zag zich genoodzaakt te vluchten. Hij monsterte aan als bootsmaatje op een schip met bestemming Rio de Janeiro en toen kon het grote avontuur beginnen.

Guerrilla

Hij deed mee aan de guerrilla in Brazilië, raakte gewond en werd een van de leiders in de opstandige provincie Rio Grande. Daar zou hij zijn vrouw ontmoeten: Anita Ribieras. Zij staat op de 2 lire (+ 0,50) en de manier waarop Garibaldi haar tot zijn vrouw maakte wordt treffend

beschreven in het volgende citaat van F. Hayward: 'Toen Garibaldi op een herfstavond in 1839 eenzaam en triest op de pier van het haventje van Laguna (provincie Santa Catarina)

wandelde, werd zijn aandacht getrokken door een groep jonge vrouwen, met name door de achttienjarige Anita Ribeiro da Silva.

Ze was niet zozeer mooi als wel mannelijk van uiterlijk en het was liefde op het eerste gezicht. De dagen daarna hield hij haar goed in de gaten en ten slotte durfde hij zich bij haar huis te vervoegen waar hij voor de koffie werd uitgenodigd.

Zodra hij onopgemerkt met Anita in contact kon komen, zei hij haar: 'Meisje, jij bent de mijne.' Anita was echter al vier jaar verloofd maar zij kon de betoverende blik van de mooie man uit Nice niet weerstaan en knikte instemmend. En zo volgde

Anita met haar laatste kind in haar linkerarm en in de rechterhand een revolver

Garibaldi met haar ten overstaan van een priester in Montevideo.'

zij Garibaldi. Als volleerde amazone die bedreven was in de jacht en de visvangst, kon zij haar held overal vergezellen. Zij leefden aanvankelijk in vrije liefde en alleen de hemel en de zee waren getuigen van hun verbintenis. Drie jaar later, op 26 maart 1842, trouwde

De heldendaden van Garibaldi waren inmiddels ook in Italië doordrongen. Men hield zelfs een inzamelingsactie om hem een erezwaard aan te bieden. Garibaldi was bezeten van één idee: de grootsheid en eenheid van Italië.

Toen paus Pius IX in 1846 op de kerkelijke troon kwam, bood hij hem zijn diensten aan maar Pius reageerde niet.

Terug naar Nice

Garibaldi ging terug naar zijn geboorteplaats Nice en stelde zich in 1848 ter beschikking van koning Karel-Albert van Sardinië in de veldtocht van Lombardije waardoor dat gebied bevrijd werd van het Oostenrijkse juk. In 1849 werd deze koning echter weer door de Oostenrijkers bij Novara verslagen waarna hij afstand deed van de troon en werd opgevolgd door zijn zoon Victor Emanuel II. Toen de paus Rome moest verlaten, bood Garibaldi de diensten van zijn vrijwilligerscorps aan de jonge Romeinse republiek. Hij verdedigde de stad tegen de Franse troepen op zeer heldhaftige wijze.

Anita, die toen voor de vierde keer in verwachting was, voegde zich bij hem. 'We hebben er een soldaat bij', zei hij toen hij haar zag; 'hier is mijn Anita!' Zij was de reddende engel en troostte de gewonde soldaten.

De strijd eindigde in een nederlaag. Garibaldi accepteerde echter geen vrede met de woorden: 'Ik verlaat Rome, laat ieder die de strijd wil voortzetten tegen de vreemde overheerser, met mij meegaan. Ik geef geen soldij, geen kwartier, geen eten. Ik bied alleen maar honger, dorst, geforceerde marsen, veldslagen en de dood. Mogen zij die de naam van Italië niet alleen op de lippen hebben maar ook in hun hart, mij volgen!'

Vierduizend vrijwilligers met Anita op haar paard voorop, schaarden zich achter hem en de beroemde terugtocht door de Kerkelijke Staat begon die de uitgeputte troep vlak bij de republiek San Marino bracht. Om aan de Oostenrijkers te ontkomen vroeg Garibaldi aan de leiders van de republiek of hij daar enkele uren mocht rusten en om brood voor zijn mannen en zichzelf. Het verzoek werd ingewilligd en San Marino bemiddelde zelfs bij de Oostenrijkse commandant dat deze de soldaten van Garibaldi een vrije aftocht zou laten als ze hun wapens neerlegden. Garibaldi zat op de treden van de Kapucijnerkerk en schreef er zijn laatste dagorder: '31 Luglio 1849, Militi, Noi siamo sulla terra di rifugio e dobbiamo il migliore contegno possibile ai generosi ospiti. In tal modo avremo meritata la considerazione dovuta alla disgrazia perseguitata. Io vi sciolgo dall' impegno di accompagnarvi. Tornate alle vostre case. Ma ricordatevi che l'Italia non deve rimanere nel servaggio e nella vergogna.' (31 juli 1849, Soldaten, in dit toevluchtsoord moeten wij ons van onze beste kant laten zien tegenover onze gastheren. Op zo'n manier verdienen wij de achting die past bij onze rampspoed. Ik ontsla u van de verplichting mij te vergezellen. Keert terug naar huis. Maar onthoudt goed dat Italië niet mag blijven voortleven in de leugen en de slavernij.

Deze tekst is ontleend aan een zegel van San Marino.

De Oostenrijkers lieten weten dat de soldaten van Garibaldi zich moesten onwapenen en dat Garibaldi en zijn vrouw moesten uitwijken naar Amerika. Er werd geen enkele garantie gegeven. Garibaldi verliet toen 's nachts met zijn vrouw en tweehonderd getrouwen de republiek. Er volgden tragische uren want Anita was uitgeput en haar einde naderde toen zij aan land ging bij Magnavacca (Sassone 320) dat nu Porto Garibaldi heet. Zij stierf op 4 augustus 1849 in de armen van haar man in een hutje in het dorpje Mandriole, ongeveer 10 km ten noorden van Ravenna.

Noord-Amerika

Garibaldi moest dus weer terug naar Amerika; hij vond in New York werk in een fabriek waar hij kaarsen verpakte voor de export. Op zekere dag kreeg hij de kans kapitein te worden op een boot naar Europa en toen besloot hij na een kort verblijf in Nice een stuk grond te kopen op het eiland Caprera. Dat ligt ten oosten van La Maddalena aan de noordpunt van Sardinië en op een goede kaart wordt zelfs de Casa Garibaldi vermeld. Caprera meet 3 bij 5 km en er woonden in die tijd maar twee herders-families. Visvangst was goed mogelijk in de kreken langs de kust. Die eenzaamheid beviel Garibaldi wel

en hij besloot er een huis te bouwen: vier kamers op de begane grond en een platdak waar-- op het regenwater werd verzameld want water was er schaars.

Lang heeft hij er niet van kunnen genieten want de Frans-Sardinische oorlog tegen Oostenrijk bracht hem weer in actie. Garibaldi werd benoemd tot generaal-majoor van een korps Alpenjagers waarmee hij de Oostenrijkers bij Varese en San Fermo versloeg. Na de wapenstilstand van Villafranca in 1859 waarbij Napoleon III en de keizer van Oostenrijk tot een akkoord kwamen, kon hij weer terugkeren naar zijn afgelegen buitenverblijf maar hij had nog één opdracht: hij moest een koninkrijk veroveren!

Samenzwering

Daartoe aangezet door de opstandige Sicilianen die een samenzwering beraamden tegen Frans II, koning van de Beide Siciliën – Sicilië en het koninkrijk Napels –, organiseerde Garibaldi een expeditie waarbij hij in het geheim werd gesteund door het hof van het koninkrijk Sardinië, dat in Turijn zetelde. In de nacht van 4 mei 1860 gingen duizend vrijwilligers aan boord van twee schepen – de Piemonte en de Lombardo – om naar Sicilië te gaan. Op een

plek die men thans nog de 'Quarto dei Mille' noemt, vond de inscheping plaats (Sassone 884, naar een schilderij van de Delftenaar Paul Tétar van Elven).

Toen Garibaldi in Marsala (Sassone 1600) was geland, verklaarde hij meteen dat hij gekomen was 'in naam van Italië en van Victor Emanuel'. Op 14 mei 1860 werd er een grote veldslag voorbereid bij Calatafimi.

De Napolitaanse troepen namen een bijzonder sterke positie in; het was niet de bedoeling van de generaal om openlijk aan te vallen maar door hun enthousiasme meegesleept stortten zijn mannen zich in de aanval. Even was er een moment van aarzeling onder de officieren; Garibaldi's tweede man – Nino Bixio – stelde voor om terug te trekken. Maar daarvoor was

Op de achtergrond de haven van Messina

het al te laat. Toen sprak de held van Italië de beroemde historische woorden: 'Qui si fa l'Italia o si muore' (Hier wordt Italië gevormd

of we sterven; Sassone 317 en 319). Het werd een verbeten strijd en na talloze aanvallen werd Calatafimi bezet en kon Garibaldi de bevrijding van Sicilië voortzetten. In de morgen van 27 mei werd hij enthousiast ontvangen door de inwoners van Palermo en in drie maanden maakt hij zich van hele eiland meester. Victor Emanuel die de buitenlandse mogendheden enigszins tevreden wilde stellen, kwam voorzichtig tussenbeide om in de gebeurtenissen in te grijpen maar Garibaldi antwoordde dat hij nu niet meer kon stoppen.

Napels

Hij besloot Napels in te nemen, stak de zee over en kwam op 7 september 1860 in de hoofdstad binnen die door Frans II was verlaten nadat deze zelf was verraden door zijn leger, zijn onderdanen en zijn vrienden. Het koninkrijk van de Beide Siciliën was nu in handen van Garibaldi. Hij vestigde een voorlopige regering en bood Victor Emanuel zijn overwinning aan die deze echter niet zo openlijk kon accepteren. Intussen bestuurde Garibaldi het land in naam van de koning. Op 15 oktober gaf hij een decreet uit waaruit duidelijk werd dat de Beide Siciliën deel uitmaakten van het koninkrijk Italië en zes dagen later wees een volksstemming uit dat het land werd geannexeerd met de Sardinische staat en dat Victor Emanuel II de koning werd. De formule luidde: Het volk wil dat Italië één en ondeelbaar is, onder de scepter van het huis Savoie. De koning besloot zich aan het hoofd van zijn troepen op te stellen en kondigde de bevolking van het zuiden aan dat hij 'aanstands het tijdperk der revoluties zou beëindigen'. Op 26 oktober ontmoetten de troepen uit Piemonte en de roodhemden elkaar, in de buurt van Teano. Het was zes uur in de morgen:

Sassone 316, 318, 444 en 883. (Let op: de paarden staan op 316 en 318 tegenover elkaar maar op 883 zijn

ze al wat bijgedraaid: duidelijke winst van historisch onderzoek.

Op 444 staat de brallerige tekst: Il fremito unitario prorompe: Het eenheidsgedruis breekt door).

Garibaldi reed op zijn paard naar voren, met zijn hoofd en oren in

een

zijden doek gewikkeld vanwege de kou. Weldra kondigde trompetgeschal de komst van de koning aan. Garibaldi ging voor hem staan, nam zijn baret af en riep: 'Heil aan de koning van Italië!'. 'Dank u,' antwoordde Victor Emanuel, 'hoe vaart gij, mijn beste Garibaldi?' 'Goed,' antwoordde de generaal, 'en uwe majesteit?' 'Zeer goed,' was het antwoord. Toen trokken de twee samen verder over de weg naar Teano onderwijl vriendelijk keuvelend (F. Hayward). Dat was dus de ontmoeting bij Teano waaraan talrijke monumenten de herinnering bewaren. Enige dagen later, op 7 november, trok Victor Emanuel plechtig de stad Napels binnen, met Garibaldi aan zijn zijde.

Stokvis

Op 9 november vertrok Garibaldi die Italië zojuist van een koninkrijk had voorzien, naar Caprera en nam als trofee een zak groenten en een zak zaden mee en wat stokvis... Om te profiteren van het gebaar van Garibaldi had Victor Emanuel aan de buitenlandse mogendheden en met name aan Napoleon III het gevaar laten zien van een republiek die zich in Italië zou kunnen vestigen, een gevaar dat zich over heel Europa zou kunnen verspreiden.

Hij had volledige vrijheid van handelen verkregen. De annexatie van Napels en Sicilië werd bekrachtigd met de akte van eenwording die op 8 november werd opgesteld.

Op 18 februari 1861 verleende het parlement Victor Emanuel de titel 'koning van Italië' en was de Italiaanse eenheid een feit geworden. Maar Venetië en Rome ontbraken nog; dat werd dus het parool voor Garibaldi.

In 1862 trachtte hij het avontuur met Sicilië te

herhalen door Rome aan de paus te ontfutselen maar hij vond de Italiaanse troepen tegenover zich, raakte ernstig gewond in Aspromonte en moest zich met zijn troepen overgeven. Eenmaal vrijgelaten keerde hij terug naar Caprera. Hij verliet het eiland weer om in 1866 het bevel te voeren over een legioen vrijwilligers tegen de Oostenrijkers. Bij het Gardameer raakte hij weer gewond en hij leed een nederlaag in Tirol.

Het jaar daarop probeerde hij opnieuw zich meester te maken van de Romeinse gebieden. Na zijn arrestatie lukte het hem te ontsnappen en zich bij zijn vrijwilligers te voegen. Toen versloeg hij de pauselijke troepen in Monte Rotondo maar werd op de vlucht gedreven door het Franse expeditieleger. Na een korte hechtenis keerde hij terug naar Caprera.

Tijdens de Frans-Duitse oorlog van 1870 bood Garibaldi de Franse regering zijn diensten aan en

streed dapper voor Frankrijk (Sassone 1130 en 1131). Na de wapenstilstand werd hij als gedeputeerde in vier Franse departementen verkozen

maar hij ging daar niet op in. Toen hij tot volksvertegenwoordiger in Rome was verkozen, maakte hij in 1875 een triomfantelijke entree. Het parlement had te doen met zijn financiële situatie en verleende hem een jaargeld hoewel hij enige moeite had om dat te accepteren.

Garibaldi stierf te Caprera op 2 juni 1882. In zijn laatste jaren ging hij gebukt onder hevige reumatiek. Hij werd op 8 juni op zijn eiland begraven (Sassone 321)

onder reusachtige belangstelling. Alle overlevenden van zijn veldtochten brachten hem de laatste eer.

CHE COSA DICE?

Vincent Prange

Onze bijeenkomst op 19 september in Castricum is door de bijzondere anti-corona maatregelen die Jan van Riel had getroffen bijzonder goed verlopen. De foto's geven u een mooie indruk van de prachtige ruimten waar wij over konden beschikken. Zo had Jan van Riel een aparte eetzaal mooi ingericht en had hij tevens samen met zijn vrouw voor een uitstekende lunch gezorgd.

Enkele leden, die zich bijzonder kwetsbaar voelden, hadden zich al afgemeld, dus hebben wij het met een klein ploegje enthousiaste mensen moeten doen. De opbrengsten van de veiling waren desondanks

bijzonder goed. Samen met de schriftelijke zomervereiling werd een omzet van ongeveer €1800 gehaald. Het voorgenomen zang-optreden van Marieke Labruijère ging door ziekte helaas niet door dus dat houden we nog tegoed voor betere tijden.

Al met al vonden wij het een prima samenkomen waar alle nodige veiligheidsmaatregelen in acht zijn genomen. Het bestuur heeft inmiddels dan ook besloten ook de volgende bijeenkomsten zoveel mogelijk in Castricum te laten plaats vinden.

Overall worden de verenigings-activiteiten afgelast zodat ons land wat dat betreft in een filatelistische lockdown is geraakt. Ook Filitalia wordt hierdoor getroffen en het bestuur heeft moeten besluiten om de november-bijeenkomst uit te stellen. Wij zullen dit gemis zoveel mogelijk proberen te compenseren door het uitbrengen van extra dikke clubbladen, bijzondere schriftelijke veilingen en elektronische nieuwsbrieven. Tevens gaan wij kijken of wij via het programma Zoom in ieder geval virtueel bij elkaar kunnen komen

Het bestuur

Bij de September-bijeenkomst hebben wij de leden op de hoogte gesteld van een bestuurswisseling. Cees Ursem neemt afscheid van het vicevoorzitterschap. Deze functie zal worden overgenomen door Jan van Riel, die dit naast zijn taak als rondzendleider zal gaan vervullen. Wij danken Cees heel hartelijk voor zijn jarenlange inzet. Daarnaast gaan wij ook versneld op zoek naar een assistent voor Leo van der Meer, die in de nabije toekomst door ziekte veel minder tijd heeft om dit mooie clubblad te lay-outen. Wie heeft interesse? DTP-ervaring is niet direct nodig en Leo kan u natuurlijk uitstekend inwerken.

Het clubblad

Het clubblad vervult een bijzondere rol in onze vereniging. Niet iedereen heeft tijd en zin in lappen tekst over tandingen, papierverschillen en opdrukfouten. Vandaar dat wij steeds proberen de filatelistische aspecten te belichten in het kader van die immens interessante Italiaanse geschiedenis en hoge Italiaanse cultuur. Wij hopen dat wij zo een extra dimensie aan ons blad kunnen toevoegen waardoor ook niet-gevorderde filatelisten met interesse ons cluborgaan zullen volgen. Gezien de vele positieve reacties, die wij elke keer mogen ontvangen lukt dat ons vrij aardig. Het is echter voor ons fysiek onmogelijk 6 x per jaar een clubblad van enige omvang uit te brengen. Wij zullen daarom 4x per jaar een extra dik clubblad uitbrengen in plaats van 6 dunnere nummers.

Hoe gaat het met onze club?

Redelijk goed. Drie leden hebben ons dit jaar om diverse redenen verlaten, maar inmiddels zijn er ook weer 3 nieuwe leden (waarvan 2 uit België) bijgekomen. Het ledental bleef dus stabiel op 120. Toch hebben wij zorgen. De contributie is al jaren heel laag: €15 voor binnenlandse leden en €20 voor leden in het buitenland. Je hoeft geen rekenwonder te zijn om te begrijpen dat hier dik geld op toe moet. Dat is niet erg zo lang er flink op onze veilingen wordt gekocht. En daar wringt een beetje de schoen. Om de veilingen op peil te houden en niet te veel in herhalingen te vallen bij het kavelaanbod moeten wij ons echt beperken tot vier veilingen met veel nieuwe kavels. Inbreng van nieuwe kavels door onze leden stellen wij daarom heel erg op prijs.

Een dingend verzoek nu aan alle leden: Wilt u de contributie alstublieft tijdig (vóór het einde van dit jaar) overmaken, zodat onze penningmeester Jan de Rijke niet iedereen telefonisch achter de broek hoeft te zitten? Alvast enorm bedankt voor uw medewerking.

Boekjes gevraagd!

In deze thuisblijftijd is het bijzonder fijn zo'n grote doos met rondzendboekjes te ontvangen. Maar onze rondzendleider heeft een probleem: de hoeveelheid ingezonden boekjes raakt op. Dus lieve lezers: pak zo'n leeg boekje, plak het vol met Italiaanse zegels, die u niet direct nodig heeft, prijsje eronder en opzenden naar Jan van Riel, Pirola 9, 1902 JR Castricum. Alvast enorm bedankt voor uw hulp!

Sassone 2021

De nieuwe Sassone is inmiddels verschenen en in tegenstelling tot wat ik voorspeld heb, zijn er toch veel prijzen omhoog gegaan. In het voorwoord van de catalogi stellen de redacteuren dat er door de coronatijd een rifioritura (wederopbloei) van de Italiaanse filatelie gaande is. De handel krijgt weer volop mancolijsten toegezonden en ook de veilingen zijn zeer in trek. Ook onze veiling loopt beter en het vreemde is dat dit niet komt doordat wij op een heel laag prijsniveau zijn gaan zitten. Sommige schriftelijke biedingen op onze veilingen gaan tot tweemaal toe over de inzetprijs en kavels die al twee- of driemaal eerder zijn aangeboden gaan de laatste veilingen weg tegen ongewijzigde inzetprijzen. In de komende veiling zijn er weer heel interessante kavels van zegels, die anders alleen bij grote veilingen worden aangeboden. Maar dan tegen veel hogere prijzen uiteraard...

WAT ZWEEFT DAAR BOVEN DE MARKT?

Vincent Prange

Raar maar waar: donkere wolken uit een lang voorbij verleden komen steeds weer terug om hun schaduw over het mooie Italiaanse filatelistische landschap te werpen. Deze schaduwen zien wij regelmatig als grote zeldzaamheden geannonceerd bij bekende maar ook minder bekende postzegelveilingen. Wanneer is een postzegel zeldzaam? Als van een postzegel slechts 100 stuks zijn gedrukt is het zeldzaam als er minstens 100 verzamelaars zijn die voor het bezit van dat zegel bereid zijn hun geldbeurs leeg te schudden. Zijn er echter maar een paar verzamelaars geïnteresseerd in dat zegel dan is het bijna niets waard, ook al is de oplage maar 100 stuks. Dus is het in dat geval niet echt zeldzaam. Ook zijn er zegels waarvan wij weten of vermoeden dat er nog grote hoeveelheden bij de handel zijn.

Ik geef u wat voorbeelden van uit deel 1 van de Sassone:

Voorbeeld 1: Een inofficiële triptiek

Ik begin met de duurste bogus (nep) uit de filatelie: Sassone luchtpost 53, de triptiek van de beroemde Balbo-vlucht overdrukt met de tekst VOLO DI RITORNO NEW YORK-ROMA. Deze triptiek staat € 67500 en is al jarenlang het topstuk op menige veiling en brengt dan meestal zo'n € 15.000 op. De geschiedenis van deze triptiek is een staaltje van inventiviteit waarmee het Ministerie van Luchtvaart probeerde de investering in deze peperdure eskadervlucht van 24 vliegtuigen naar New York terug te verdienen. De kosten van deze filatelistische nouveauté vergde in 1933 het halve maandloon van een geschoolde arbeider, dus is het begrijpelijk dat de verkoop van de triptieken niet erg vlotte. Om de verzamelaars in Amerika in de gelegenheid te stellen op gemakkelijke wijze ook zo'n triptiek te kopen werd een flinke hoeveelheid naar het Italiaanse filatelistische bureau aan de 5th Avenue in New York gezonden. Maar (mede door de negatieve reacties in de filatelistische pers) liep het ook daar niet storm. De directeur van het bureau bedacht toen een andere truc. Hij liet 25 vellen à 20

triptieken overdrukken met bovengenoemde tekst. Dit in de hoop dat Amerikaanse verzamelaars deze triptiek zouden kopen voor de enveloppen voor de terugvlucht.

Maar de Amerikaanse Postwet verbiedt het gebruik van buitenlandse zegels op brieven vanuit Amerika dus dat feest ging mooi niet door. Om nu niet zelf te moeten opdraaien voor deze 500 triptieken verstopte deze veelgeplaagde directeur de overdrukte triptieken tussen alle overige onverkochte vellen, die na afloop van de vlucht naar Rome werden teruggezonden. Jaren lang lagen de pakken onverkochte vellen ergens op het Ministerie te verstoffen tot ze uiteindelijk in 1937 samen met ander onverkochte zegels op een publieke veiling werden verkocht.

De koper, Giulio Bolaffi, ontdekte de 25 overdrukte vellen pas na het openen van de pakketten. Wat te doen met deze onverwachte meevaller? Niet meteen op de markt smijten, maar eerst er voor zorgen dat ze in de catalogus zouden worden opgenomen. Daar ging ook de nodige tijd overheen, maar nu staan ze alweer jaren braaf in de Sassone genoteerd. Beetje bij beetje worden de triptieken op veilingen geloosd met telkens een krankzinnige opbrengst als resultaat. Iedere verzamelaar of handelaar die zo'n "zeldzaamheid" bezit heeft er natuurlijk belang bij dat de status en prijs van deze bogus onaantast blijft.

Dus: zeldzaam? Nee. Verzamelwaardig? Nee. Waardevast? Ja!

Voorbeeld 2: imitazioni di guerra

Op pagina 284 (deel I) van de Sassone staat sinds enkele jaren de prijs van twee Engelse propaganda imitaties. Deze werden tijdens de tweede wereldoorlog door de Engelse geheime dienst in velletjes van 20 gedrukt. Het zijn imitaties van de bekende Hitler-Mussolini zegels uit 1941 met een wat ander beeld en andere teksten. Het zegel van de 25 centesimi staat €3750 terwijl zijn broertje van de 50 centesimi €1500 staat en het velletje van 20 stuks €45000. In 2007 kocht ik op eBay zo’n velletje van 20 voor net over de €100. Ik verwachtte dat het, gezien de lage prijs, vals zou zijn, maar daar had ik mij volkomen vergist, want het velletje was 100% echt. In onze winterveiling van 2007 bood ik het aan voor €1600 (€80 per zegel) maar niemand van onze club hapte toe. De verkoper van het eBay-velletje was een handelaar in Brussel en op mijn vraag of hij er nog meer van dergelijke vellen had, antwoordde hij dat hij er nog 9 stuks had voor €125 per stuk. Ik aarzelde geen moment en kocht ze allemaal... Een paar maanden later was ik in Verona op de grote Italiaanse postzegelbeurs en daar bood ik een vel aan de Milanese handelaar Sebastiano Cilio voor €2000. Hij liet het vel aan Raybaudi zien en omdat deze het een gouden certificaat waard achtte, betaalde Sebastiano mij grif de gevraagde som. Ook de heer Orlandini van Italphil toonde interesse en met hem kwam ik overeen de resterende 9 velletjes voor €2000 per stuk aan hem af te staan. Sindsdien zie ik deze zegels bij stukjes en beetjes op diverse veilingen verschijnen. Het zijn er niet veel, men wil de zaak blijkbaar niet overhaasten. Alleen ik (en u nu ook) weten dat er ergens nog 10 x 20 van dergelijke zegels in boven de markt hangen.

Nu gaan we naar een moderner zegel: de Gronchi rosa, Sassone nr. 921. Op 3 april 1961 kwam dit zegel aan de loketten in Rome, maar werd na een protest van Peru op 6 april teruggetrokken. Op dat moment waren al ruim 70.000 van deze zegels verkocht. Een flinke oplage en op vrijwel elke veiling in Europa en internet wordt het zegel aangeboden. Steeds voor een inzet vanaf €400. Er zijn er nog genoeg zegels om alle verzamelaars te voorzien, maar neem maar van mij aan dat een groot deel van de oplage in de kluizen van enkele grote handelaren ligt en maar mondjesmaat op de markt wordt gebracht. Een ware donderwolk die boven ons landschap hangt!

Voorbeeld 4: foglietti diciottenni

De laatste zegels, die volgens mij in een oplage van 30.000 nog ergens boven de markt zweven, stammen uit 2006. Foglietti 43 en 44. Elke scholier die in 2006 18 jaar werd, kreeg van de PTT zo’n zegel in een velletje gratis thuisgestuurd. Een blauwe voor de jongens en een rose voor de meisjes. (Zou vandaag de dag als genderonvriendelijk worden beschouwd). Aanvankelijk zagen we de twee velletjes aangeboden voor rond de €800, nu is inmiddels de prijs gezakt tot €400 voor de twee. Geduld dus met het aanschaffen van deze velletjes! Er zijn nog veel meer voorbeelden te noemen maar ik wil het even laten bij deze vier bijzondere gevallen. Leuk om dit allemaal te weten en laat dat ene vakje in uw album nu maar rustig blanco!

Literatuur:
Sassone 2021
Aldo Alonge, S. 55 story, 1997

Voorbeeld 3: de Gronchi rosa

SCHRIFTELIJKE VEILING MET BIEDINGEN TOT 30/11, 21.00 UUR					
Biedingen aan: filitalia@upcmail.nl					
Wij beginnen met zeldzaam materiaal OUDE STATEN					
Nr.	o/*	jaar	Omschrijving	cat.wrde	inzet
Lombardo-Veneto					
1	briefstuk	1850	2 belastingzegels, waarvan een postaal gebruikt op briefstuk	60,-	20,-
2	o	1850	Nummer. 1 de 5 c. okergeel mooi exemplaar	250,-	45,-
3	o	1850	Lombardo-Veneto nr. 2 10 c. Twee mooie exemplaren	500,-	80,-
4	o	1850	Lombardije Oostenrijks zegel Michel nr. 22 Met stempel Lettere A(rrivare) Per Ma(re) Interessant voor de echte verzamelaar		15,-
Modena					
5	o	1859	Modena Gov. Provvisorio, nr. 15 de 20 c. onder louperand	450,-	40,-
Napoli					
6	o	1858	Napoli nr. 10, de 10 gr. Onder louperand, maar goed exemplaar	400,-	40,-
Emissioni per le province Napolitane					
7	o	1861	22a, de 10gr. Geel/oranje	600,-	60,-

8	**	1881	2 kopstaande middenstukken, 19 e, de 1 grano en 20 b de due grana	1600,-	200,-
			Sicilia		
9	br.stuk	1859	Sicilia nr. 4, de 1 grana gestempeld op klein briefstukje	350,-	40,-
10	o	1859	Sicilia nr. 9, de 5 grana karmijn rood mooi ex.	1400,-	85,-
			Stato Pontificio		
11	br.stuk	1852	nr. 7 breedrandig en 8 op groot briefstuk	320 ++	50,-
			Romagne		
12	o	1959	nr. 7, waarschijnlijk vals en gerepareerd	16000,-	25,-
			Toscana		
13	o	1861	Toscana, nr 8, de 9 gr. Met korte randen	450,-	40,-
			Regno		
14	br.stuk	1862	Regno. Nr. 1 de 10 c okergeel op mooi briefstukje	850,-	100,-
15	o	1861	Emissione Prov. Napolitane, nr. 18, mezzo grana Zeer mooi ex. Afgestempeld in Milano 5. mar 1868 (zeer laat gebruik)	550,-	120,-
16	**	1863	Regno Sassone Londense druk 2c nr. L15a Zeer mooi gecentreerd	1375,-	275,-
17	***	1863	Regno. Sassone Londense druk 40c nr. L20 postfris!	17000,-	1500,-
18	proef	1863	Regno. L26 20c met opdruk SAGGIO	280,-	60,-
19	proef ***	1911	Regno, non emesso zegel van 15 centesimi t.g.v. inauguratie Altaar van het vaderland (die suikertaart in Rome)		45,-
20	o	1879-89	Regno, nr. 43 en 49 echt maar met vals stempel		40,-
21	o	1879	Regno. 43, de 2 Lire vermiglio, echt gestempeld	600,-	60,-
22	**	1879	Regno. 43, de 2 Lire vermiglio, gesigneerd Raybaudi	60,-	20,-
23	**	1890	Regno. S.93. IS.7 3 overdrukte waarden Umberto Lastig!	550,-	100,-
24	**	1901	Regno. Nr. 74 de 40c Zeer mooi fris zegel	1200,-	250,-
25	***	1901	Regno, nr. 76, 50c malva. Postfrisse toppe!	3500,-	500,-
26	**	1910	Regno. S. 13 Garibaldi serie 4 w. Miniem plakkerspoortje, vrijwel p.f.	600,-	110,-
27	**	1915	Regno, Pro Croce Rossa 102/105	80,-	20,-
28	o	1922	Regno, S.22. Congressoserie met mooi licht tentoonstellingsstempel	1600,-	260,-
29	**	1924	Regno. S.32 vrijwel p.f. Crociera Italiana cpl. 7 w.	140,-	45,-
30	o	1928	Regno, 235/I, de 1,25 Lira Em. Filiberto in lijntanding 13¾. Mooi zegel. Lage inzet	1800,-	180,-
31	***	1932	Regno, S.61 Dante serie mooie kwaliteit.	450,-	80,-
32	***	1934	Regno, S.77 Valore Medaglie 20 waarden	700,-	150,-
33	o	1937	Regno, 434, 2.55 Stradivarius, zeldzaam mooi zegel, echt gestempeld, datum: 23.5.1937 Echt voor een dump prijs aangeboden!	400,-	40,-
34	***	1933	Regno luchtpost S.1508 Zeppelinserie postfris	400,-	50,-
35	***	1932	Regno luchtpost nr. 41-100 Lire Dante	140,-	35,-
36	o	1933	Regno luchtpost A 44 echt gebruikt RRR	300,-	75,-
37	***	1934	Regno luchtpost S. 1511 Roma-Buenos-Aires postfrisse serie	125,-	40,-
38	***	1934	Regno luchtpost S.1515 Roma-Mogadiscio postfrisse serie	200,-	60,-
39	***	1922	Regno Espressi nr. 8 A, de 1,20 Lire non emessi prachtzegel	650,-	100,-
			WIJ GAAN VERDER MET DE LIQUIDATIE VAN DE PORTZEGELS-VERZAMELING VAN ONZE VOORZITTER		
			De zegels hebben alle originele gom met zeer geringe plakker.		
40	*	1863	Regno, Portzegel nr. 1 de 10c ongestempeld paar met een beetje albumzwart, 1e oplage bruinig geel. Paartjes zijn RRR	5600++	750,-

41	**	1870	Regno portzegel nr. 11 de 1 lire blauw met bruin cijfer klein plakkerspoortje RRR	7000,-	1000,-
42	**	1870	Regno Portzegel nr. 12 de 2 lire blauw met bruin cijfer miniem plakkerspoortje, rechts tanden onregelmatig (normaal bij dit zegel)	6000,-	600,-
43	**	1870	Regno Portzegel nr. 14 de 10 lire blauw met bruin cijfer, gedecentreerd	9000,-	900,-
44	o	1870	Regno Port 4/I. nieuw en afgebeeld in Sassone pag. 331 cijfer donkerviolet	300,-	70,-
			Biedingen op deze 5 kavels samen zijn welkom en hebben voorrang. Bieden vanaf €2600.		
45	**	1921	Regno BLP zegels (pag. 362) Nr. 2 de 20 c met onzichtbaar plakkerspoor (staat postfris 4000)	2000,-	700,-
46	o	1922	Regno BLP zegel nr. 10 de 50 c tanding	1300,-	200,-
47	o	1924	Regno pubblicitari. Nr. 18: 50c met aanhangsel Tantal	400,-	40,-
48	o	1924	Regno, Parastatali, nr 26		
49	****	1944	RSI , leuke rakelstreep op de 30 c (498)	RR	20,-
50	o	1944	RSI- nr. 511- echt gestempeld lastig zegel	80,-	20,-
51	o	1944	Teramo , voorzijde met complete serie 1/16	1350,-	150,-
52	****	1945	Guidizzolo , recapito autorizzato, nr 1	160,-	20,-
53	o	1948	Repubblica . Nr. 600, de 100 lire Romana. Mooi ex.	160,-	20,-
			Italiaanse gebieden		
54	**	1919	Trentino . Bolzano port 81 en 82	42,-	10,-
55	o	1919	Trentino Bolzano gestempeld paartje van BZ3/12 R	400,-	75,-
56	o	1919	Merano port zegels. Serie van 3 T overdrukken, afgestempeld in Merano. Staat alleen in de speciaal catalogus zonder prijs. Zeer zeldzaam. Hebben andere, langere T dan de Bolzano-porten.	RRR	50,-
57	**	1919	Venezia Giulia nr 10 5h/5c kopstaande opdruk	260,-	50,-
58	bfst.	1919	Fiume , nr 21/III echte opdruk echt gestempeld gekeurd!	350,-	50,-
59	o/**	1943	Duitse bezetting Kotor nr 1 (o) en 3 (**) Echte opdrukken! Stempels?	220,-	40,-
60	**	1944	Duitse bezetting Zara (12,13,16 en 17) met diverse keuren en Zante (PA 1) ongekeurd: volgens Sorani alles vals	vals	25,-
61	o	1917	Cina, Pechino nr. 1 mooi gestempeld ex.	650,-	75,-
62	o	1878	Levant nr. 10, de 10 c blauw	50,-	15,-
63	o	1874	Levant nr. 9, de 12 lire waarschijnlijk nagestempeld gerekend als **	300,-	50,-
64	****	1902	Levant S.2 Drie waarden cpl. plus 10 en 11	50,-	12,-
65	**	1902	Levant. Nr 6a 25c met ALBANIA in albino R	200,-	40,-
66	****	1945	Joeg. Bezetting Istria en Slovenië Portzegels 4/II en 5/II	360,-	35,-
67	o	1944	Egeo (Inselpost) nr. 2 Opdruk van Rhodos, zigzag tanding Gebruiksstempel briefstuk	360,-	50,-
			Italiaanse Koloniën		
68	o	1933	Colonie emissioni generali S. 7 cinquantenaria Eritrea Inclusief luchtpost 16 waarden/Topserie!	1500,-	300,-
69	o	1933	Colonie em generali. Vierwaarden uit de Decennale serie: 34, 35, 36 en 38	172,-	35,-
70	**	1934	Egeo . 75, de 20c voetbal echt gestempeld	140,-	30,-
71	**	1935	Egeo S.17 Heilig jaar 1934 serie zonder de 5 lire	250,-	35,-
72	****	1934	Colonie generale , S. 15, 50j. Eritrea, luchtpostserie	112,-	30,-
73	o	1912	Calimno . S.45 complete overdrukserie	100,-	15,-
74	o	1912	Caso S.51 complete overdrukserie	100,-	18,-
75	*	1912	Carchi , nr. 4 de 15c grijs. Zonder plakker gebarsten gom	90,-	10,-
76	o	1912	Cos S 54 complete overdrukserie	100,-	15,-
77	****	1912	Cos nr. 2, de 5c	450,-	50,-
78	**	1912	Cos nr., 4 de 15c grijs/zwart	90,-	10,-

79	**	1912	Carchi , nr. 9, de 20c. zonder watermerk	240,-	35,-
80	**	1912	Leros nr. 4, de 15 c grijs	140,-	15,-
81	**	1912	Leros nr. 5, de 25c	120,-	12,-
82	***	1912	Lipso 6a, de 40 c zonder bovenrand	150,-	25,-
83	**	1921	Lipso nr. 11 met watermerk	6,-	2,-
84	o	1912	Nisiros S.63 complete overdrukserie	100,-	12,-
85	**	1917	Nisiros, nr 9 20 c zonder watermerk	240,-	35,-
86	**	1921	Nisiros nr 11 de 20c met watermerk	200,-	40,-
87	o	1912	Patmos S.66 complete overdrukserie	100,-	12,-
88	o	1912	Piscopi S.69 complete overdrukserie	100,-	12,-
89	***	1921	Piscopi nr. 11, de 20c met watermerk p.f.	275,-	40,-
90	**	1912	Piscopi nr. 4, de 15 c. grijs	90,-	10,-
91	o	1912	Rodi S.72 complete overdrukserie	100,-	12,-
92	o	1912	Scarpanto S.76 complete overdrukserie	100,-	12,-
93	o	1912	Simi S.79 complete overdrukserie	100,-	10,-
94	**	1921	Simi nr. 11 de 20c met watermerk	120,-	15,-
95	***	1912	Stampalia nr. 4, gom ingedroogd	225,-	12,-
96	**/****	1933	Eritrea S.43 sogetti africani merendeels postfris	200,-	60,-
97	**/****	1936	Eritrea, S. 49, complete luchtpostserie Sogetti Africani	200,-	35,-
98	**	1916	Eritrea, Pakketzegels nr. 1, 2 en 4	3830,-	500,-
99	***	1927	Eritrea pakketzegel nr. 22 postfris gekeurd A. Diena	16500,-	850,-
100	o	1903	Eritrea Segnatasse nr. 3 de 20 c. opdruk hoog	60,-	10,-
101	o	1903	Eritrea segnatasse nr. 11 de 10 lire hoge opdruk	1100,-	110,-
101A	***	1921	Libia , nr 25, de 15c met watermerk, gedecentreerd, postfris	600,-	50,-
102	o	1921	Libia 31, de 5 lire met een foro in più.	RR	25,-
103	**	1921	Libia 32, de 10 lire zeer mooi ex. Goed gecentreerd	500,-	75,-
104	o	1916	Libia 15 20c Rode Kruis	50,-	15,-
105	o	1921	Libia 32, de 10 lire zeer mooi ex. Goed gecentreerd	240,-	60,-
106	o	1927	Libia 1e Fiera di Tripoli, de Expresse serie 1/2 E 14,15	130,-	40,-
107	**	1926	Libia, S.11 Sibilla Libica, tanding 11	260,-	35,-
108	***	1926	Libia 62, de 15c tanding 11, met zichtbare houtsplinter	2750,-	50,-
109	***	1926	Libia 65, de 1 Lira tanding 11 optimaal gecentreerd. Gom 2 kleurig	1500,-	120,-
110	***	1931	Libia. S. 21. Nagekomen serie compleet postfris.	110,-	25,-
111	**/****	1931	Libia. Fiera di Tripoli, vijfde serie S.20 mooi postfris, de 4 laagste waarden hebben een gering plakkerspoor	700,-	70,-
112	o	1921	Libia, Espressi 3/4, S.62 Zeer mooi gestempeld	25,-	6,-
113	o	1926	Libia, Espressi E 10 en E17, 1.25/60c en 2.50/2 l.	45,-	12,-
114	**	1926	Libia, Espressi E. 10 en E17 mooi ongestempeld	50,-	15,-
115	**	1915	Libia. segnatasse 1 A (non emessi, colori diversa) Oranje en roodbruin (gewone rode kleur cijfer als vergelijk bijgevoegd). Zeldzaam.	200,-	35,-
116	***	1916	Somalia . Rode Kruisserie S.5 Stijgt elk jaar!	1100,-	150,-
117	o	1932	Somalia 168 7 1/2 c gestempeld	50,-	10,-
118	***	1935	Somalia 223, de 1,25 postfris met decalco, roestpuntje	250,-	25,-
119	***	1935	Somalia. Bezoek van de Koning aan Somalië. Kleine serie S.39	437,-	45,-
120	**	1934	Somalia. 1934. Luchtpostserie S.45 volo Roma-Mogadiscio	300,-	40,-
121	o	1926	Somalia Espressi E 5 en 6 S.50	65,-	15,-
122	o	1906	Somalia Portzegels 4 en 5	320,-	40,-
123	**	1906	Somalia Portzegels 1 t/m 7	985,-	100,-
124	***	1920	Somalia. Portzegels 24 en 27 in postfrisse blokken van 4	4800,-	55,-
125	o	1931	Tripolitania . Recapito Autorizzato 1. 10c bruin/rood en 1a bruin	1560,-	200,-
			Alle kavels zijn afgebeeld op www.filitalia.nl/veiling. Vaak ook de achterzijde! Verdere inlichtingen: 0653313000, Vincent Prange		

PARTNER IN
THE GLOBAL
PHILATELIC NETWORK

CORINPHILA

POSTZEGELS, MUNTEN EN PRENTBRIEFKAARTEN

HOGE OPBRENGSTEN! NAJAARSVEILINGEN 2020

OPBRENGSTEN VEILING 245

€ 500 *

Italiaanse post China

€ 400 *

€ 420 *

€ 460 *

€ 420 *

OPBRENGSTEN VEILING 247

€ 11.000 *

€ 11.500 *

€ 2.000 *

€ 15.000 *

Drievuldigheidspenning

€ 9.000 *

* hamerprijs zonder opgeld

CORINPHILA VEILINGEN BV
 AMSTELVEEN - NEDERLAND
INFO@CORINPHILA.NL
TEL. + 31 20 624 97 40
WWW.CORINPHILA.NL

CORINPHILA AUKTIONEN AG
 ZÜRICH - ZWITSERLAND
WWW.CORINPHILA.CH

Hoofdsponsor

PROFITEER MEE VAN DE HOGE OPBRENGSTEN DIE MOMENTEEL GEREALISEERD WORDEN!

Neem contact met ons op voor het maken van een afspraak,
of stuur ons uw inzending aangetekend toe, het is dan volledig
gedekt door onze verzekering.

Voor uitgebreide verzamelingen komen wij graag naar u toe.

020 6249740 · info@corinphila.nl

WWW.CORINPHILA.NL